

MESTRE DE CAPÇALERA

Escrits essencials d'educació

A càrrec de Toni Giménez i Fajardo

COM A CASA, ENLLOC

La llar i la família

*Passi el que passi, cal conservar la família
per sobre de tot, són el teu passat i el teu futur.*
Harpo Marx

La llar és allí on no hi ha perill de ser un mateix.¹ La llar és l'espai de la intimitat personal, és un refugi, un recer, un cau. Llar, dolça llar. Una persona ha de viure en el lloc que li ofereix serenitat i harmonia. La llar no té perquè ser necessàriament un lloc concret, sinó allí on ens sentim bé. Tot el món sencer podria ser-ho; fins i tot l'univers sencer hauria de ser-ho.² La família no és tan sols el fonament, la base d'una societat, sinó el millor lloc en què un infant pot desplegar les seves capacitats personals i desenvolupar-se com a persona. Fins a l'adolescència, la llar és el lloc on millor s'hi troba, tot esdevenint un espai sagrat. La seva habitació és el seu castell, encara que l'hagi de compartir. La família és un microcosmos que reflecteix la naturalesa del món que es nodreix tant de la virtut com del mal.³ A més a més de brindar aliment i tenir cura dels aspectes físics, la família ha d'oferir dos aspectes principals: afecte i seguretat. Per sentir-se segur, l'infant ha de ser acceptat pels seus pares. La família ha d'ocupar-se de l'educació dels fills. A l'escola només hem de delegar l'ensenyament.⁴ Primer de tot és la família i, immediatament després, l'escola; ambdues són vitals per als infants.⁵ En la família, els pensaments i les accions són gairebé sempre públiques, cal tenir un entorn de privacitat i buscar moments per a ella. La família desenvolupa funcions fonamentals com oferir activitat sexual, socialment admesa entre dos cònjuges, proporcionar un marc per a la reproducció, constituir una unitat econòmica autònoma i permetre l'educació i socialització dels fills. El temps dedicat a la família mai no és temps perdut.⁶

Cal distingir la família amb vincles de sang de la família amb vincles relacionals. La família, avui en dia, és més relacional que institucional (talment com la parella). La tipologia familiar actual és molt més variada que antany i cal dedicar més temps a viure en família per poder assumir-la. Hi ha les famílies cooperadores, les estressades, les que cauen en l'abús i les desorganitzades.⁷

Hi ha experts que proposen fer una escala de valors interna de la família i que qualsevol aspecte, des de veure una pel·lícula, escoltar música o tenir relació amb una amiga o amic, per posar tres exemples, es faci tenint en compte la taula següent:

- Obligatori: s'ha de complir.
- Molt recomanable: es vol fer.
- Neutral: ni bo ni dolent.
- No recomanable: pot tolerar-se, però no ha d'estimular-se.
- No permès sota cap circumstància.

¹ Richard Bach, *Alas para vivir*, Madrid: Vergara, 1994: 103.

² Richard Bach, *Alas para vivir*, Madrid: Vergara, 1994: 102.

³ Thomas Moore, *El cuidado del alma*, Barcelona: Urano, 1993: 52.

⁴ Fernando Savater, *El valor de educar*, Barcelona: Ariel, 1997: 59.

⁵ Segons la mestra Maria Rúbies (Camarasa, 1932-1993)

⁶ Pablo Rudomin, "No hay nada más tonto que un test de inteligencia", neuròleg, premi Príncep d'Astúries 2011, *La Vanguardia*, 5 de juliol 2011, entrevista.

⁷ Élisabeth Fivaz y Antoinette Corboz, *The Primary Triangle. A Developmental Systems Views of Mothers, Fathers and Infants. Basis Behavioural Science*. New York: Basis Books, 1999: 33-53.